

PUBLIC ACCESS 2009 : 10

Nyhetsbrev om radio, TV, Internet och andra medier
- mediepolitik, yttrandefrihet och teknik –

14 oktober 2009
www.publicaccess.se

ledare

Kampen mellan David och Goliat är global På vilken sida finns journalisterna?

Den tredje mediesektorn, som omfattar tiotusentals icke-kommersiella icke-statliga lokala och regionala radiostationer och tusentals tv-kanaler runt om i världen, har utvecklats i stort sett under en 40-års period. På 70-talet började medborgare ta saken i egna händer genom att själva sända legalt eller illegalt. Community radio kom först i Sydamerika där en del pionjärer fick plikta med sina liv när maktelitens medieoligopol ifrågasattes. Med en yttrandefrihet uppbackad av en urstark författning startades i USA på 70-talet public access tv som en självklar balans mot den kommersiella dominansen i media. I dagarna har Big Media gett upp striden i amerikanska kongressen när det gäller närradion – LPFM (*läs mer i avd Radio*). I Sverige har man bara gett lillfingret d.v.s. utan någon entusiasm under 30 år släppt fram närradio och öppna kanaler, *men absolut inget mer*. I Danmark får denna sektor ett årligt samhällsstöd om 84 miljoner kr – det mesta via tv-avgiften.

Det är fortfarande en hård kamp i många länder och starka privata intressen. I dagarna har den argentinska presidenten i kongressen drivit igenom en lag som minskar utrymmet för Big Media och ger just den tredje mediesektorn en tredjedel av eterutrymmet. Det är intressant att läsa hur internationella nyhetskällor behandlar denna medierevolution. När regeringen tar från de stora och ger till det små antyds det även i svenska medier att yttrandefriheten nu är hotad. Samma reaktioner kom för ett år sedan när Bolivia släppte loss community radio i hela landet. Vems yttrandefrihet?

När radio- och tv-stationer byggs upp nerifrån och drivs av "vanliga" medborgare är det ju inte längre självklart att denna sektor kan försörja professionella journalister – även om de är välkomna att verka inom den - ideellt. Journalister som kanske vant sig med statligt eller kommersiellt finansierade arenor för karriär och självförverkligande. Detta är sannolikt förklaringen till det absoluta ointresset för den tredje mediesektorn som råder åtminstone i svenska mainstream medier. Ingen svensk dagstidning eller SVT eller TV4 bryr sig om vad som händer i dessa frågor i Danmark och Norge, i Frankrike eller i Europaparlamentet eller Europarådet. Eller i USA, i Argentina. Är det helt enkelt så att om en journalist positivt uppmärksammar den tredje mediesektorn sågar man på sikt av den bekväma gren man själv sitter på?

Och så länge svenska mainstream medier har beslutat sig för att ignorera den tredje mediesektorn så förefaller det som politikerna i riksdagen tror att den inte heller finns. Nästan alla 349 riksdagsledamöter torde ha för sig att strukturen med en statlig mediesektor (public service) och en privat kommersiell är en naturlag, som man inte får ändra på. En törnrosasömn.

Innan Europaparlamentet, kommissionen, UNESCO och andra institutioner utanför landet väcker upp dem har ignoranta journalister sökt asyl hos PR-byråerna. Medan de omvärldsorienterade ser framtiden och den tredje mediesektorn, som inrymmer de mest potenta och äldsta social medierna – community broadcasting. De förstår också att yttrandefriheten inte är till enbart för dem och deras arbetsgivare utan för alla medborgare, även för den som vill ta saken i egna händer. Det är i den tredje mediesektorn framtidens public journalism kommer att växa fram, med eller utan journalister.

Redaktör & Ansvarig utgivare: **Christer Hederström**
Redaktionsråd: **Gunnar Bergvall** och **Ola Stockfelt**, Teknik & Distribution: **Ideosphere**
Redaktionen: redaktion@publicaccess.se 0733-249750
Om abonnemang och annat: <http://www.publicaccess.se>

Nyhetsbrevet har fått nytt typsnitt. Brödtexten är luftigare än tidigare. Redaktionen är mycket tacksam för synpunkter på stilbytet liksom allt annat som rör nyhetsbrevets form och innehåll.

radio och television

Mediestödet i Danmark utrett

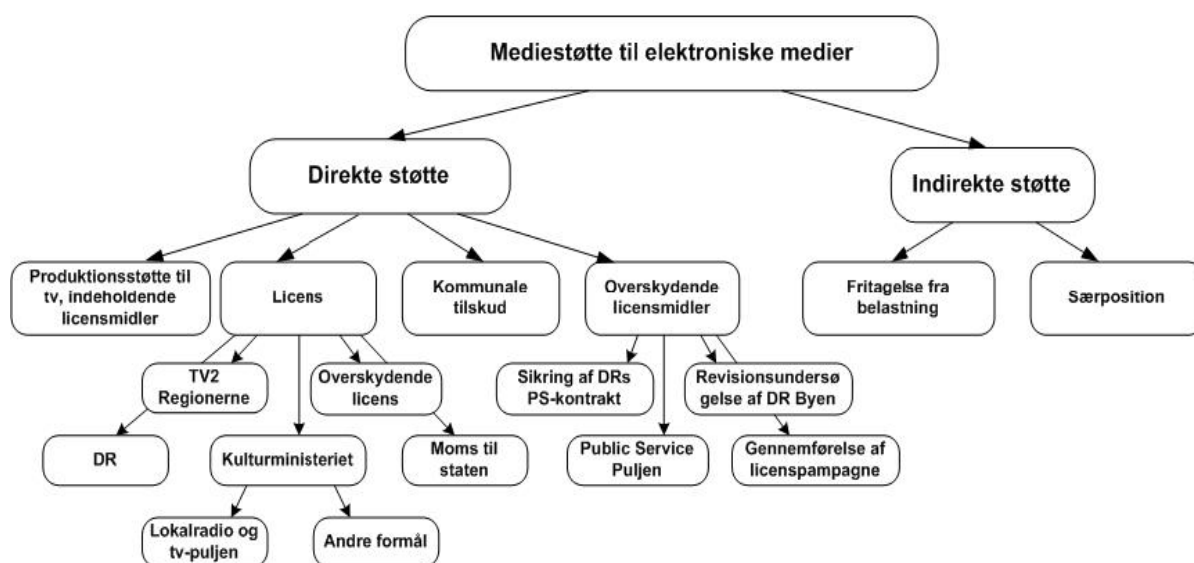
Danmark är världsledande i fråga om samhällsstöd på medieområdet. I det politiska medieavtalet för 2007-2010 beslöts om en utredning huruvida de nuvarande stödformerna fortsättningsvis är bästa sättet att garantera en mångfald på medieområdet. Utredningen om det framtida mediestödet har nu genomförts av konsultföretaget Rambøll Management A/S i samarbete med professor Anker Brink Lund, International Center for Business and Politics och den självständiga medieforskaren Preben Sepstrup, Kommunikation & Medier. Utredningen kommer att ligga till grund för regeringens övervägande nästa år inför medieavtalet 2011-2014.

Utredningen, som omfattar både elektroniska och tryckta medier, är uppbyggd kring tre scenarier för det framtida offentliga stödet:

1. Ett basscenario, som ger en prognos för kommande fyra år utan ändringar i det nuvarande stödsystemet. Enligt detta scenario kommer både tidningar och tv förlora annonsintäkter till särskilt utländska internetaktörer, och mediekonsumtionen fortsätter att bli mer fragmentiserat.
2. Ett saneringsscenario, med rekommendationer om vissa genomgripande förändringar. Bl.a. att DR:s P3 privatiseras i samband med utauktionering av den fjärde FM-kanalen. Vidare att Public Service-fonden d.v.s. medieavgiften kan användas för stöd till andra medieformer än radio/tv och att Dagstidningsnämnden får möjlighet att ge stöd till internet- och mobilmedier med tidningsfunktion
3. Ett meriteringsscenario, som innebär att nuvarande stödformer stegvis görs om så att offentligt stöd i framtiden endast ges utifrån de ansökandes meriter. Detta skall ske oberoende plattform. Nuvarande stödmottagare får stegvis minskat stöd, men med möjlighet att söka komplementär stöd bl.a. från en basfond som skall säkra finansieringen för medier som i grunden bidrar till att uppfylla mediepolitiska mål av publicistisk art.

Hela rapporten (129 sidor) kan laddas ner från

<http://www.bibliotekogmedier.dk/nyheder/nyt-fra-mediemoeraedet/artikel/laes-mediestoetteudredningen/>

Danmarks Radio: Utredningsförslag kan försvaga public service

DR välkomnar utredningsrapporten, men ställer sig skeptisk till förslagen. *Jeg savner, at udredningen forholder sig til mediernes betydning for danskerne, demokratiet, vores kultur og sprog - begreber der er centrale for dansk publicisme* säger DR generaldirektör Kenneth Plummer. Han menar att mediestödet reduceras nästan till ett företagsstöd, och det fokuseras på att införa kontrollorgan och utöka utvärderingsprocedurer. Han är förundrad över att utredningen inte i högre grad uppmärksammat den konkurrens som danskt innehåll utsätts för från globala mediekoncerner.

Mit store ønske er, at den fremadrettede debat vil have mere fokus på indhold og på brugernes og samfundets behov og på, hvordan vi sikrer stærke danske alternativer i

en mere og mere global medie-verden. Økonomi er selvfølgelig vigtig, særligt i krisetider, men vi kommer til at svække udbudet af dansk

kvalitetsindhold og public service, hvis vi kun har et erhvervsøkonomisk sigte i medie-debatten, säger Plummer.

Kenneth Plummer arbetade i medieföretagen Nordisk Film och Disney innan han blev chef för DR. (Läs mer ifråga om DR:s syn på P3 i avdelningen Radio).

Danmark utklassar Sverige ifråga om mediestöd

2007 var kostnaden, för det totala mediestödet 6.400,5 miljoner danska kr (= 8.960 miljoner svenska kr) enligt mediestödsutredningen. Av detta gick 61 % till elektroniska medier och resterande till tryckta medier (dagstidningar och tidskrifter). Största delen av mediestödet 3.326,4 milj kr gick till public servicebolaget DR och till TV2-regionerna (nyhetssändningar) 408,5 milj. 75 gick till Public Servicefonden och 50,8 miljoner till icke-kommersiell lokal radio och tv (community media). Så gott som hela stödet

till elektroniska medier finansieras genom tv-avgiften (numera medieavgiften) som också gav staten tillbaks 949,5 milj i moms 2007.

Om man vill jämföra med Sverige så användes 2008 de 6,4 miljarder skr som tv-avgiften (som inte är momsbelagd) inbringade 53,2 procent (3 405,6 mkr) till SVT, 34,9 procent (2 230,8) till SR och 4,5 procent (287,5) till UR. SR Förvaltning, Radiotjänst och Granskningsnämnden stod för resterande 7,3 %. I övrigt handlar det om ett skattefinansierat statligt mediestöd 2008; ett dagspresstöd 503 och tidskriftsstöd 21,5 miljoner. Inga bidrag utgår i Sverige till radio och tv utanför public service.

Det totala svenska utgående mediestödet 2008 var 6.924,5 miljoner skr vilket i stort sett (jämförelseåren skiljer sig) är nio procent mindre än det danska (borträknat momsen). Räknat per invånare blir skillnaden stor. Statens stöd till medierna är 1.387 kr per dansk i jämförelse med 748 kr per svensk.

Anm. I jämförelsen ingår inte filmstödet eftersom Danmark och Sverige har helt olika stödsystem (till Danmarks fördel) och att staten fortfarande sorterar filmen under "kultur" trots den nära knytningen till tv och video.

Beslut om svensk radio- och tv-politik först i januari

I dagarna kommer kulturdepartementet lämna lagrådsremissen som föregår propositionen om radio och tv utanför public service. Sedan tar riksdagen i januari ställning till en ny radio- och TV-lag. I denna ingår bland annat villkoren för den kommersiella radion och närradion samt icke-kommersiell lokal-tv (öppna kanaler), liksom nya regler för reklam i radio och TV. Redan i slutet av förra året presenterades utredningar med förslag om ändringar i radio- och TV-lagen och nya villkor för den kommersiella radion. Public service-propositionen kommer dock att behandlas i riksdagen under hösten. Kulturutskottet kommer att diskutera public service under flera möten, med start 20 oktober.

Uppförbacke för finsk public service Medieavgiften träder i kraft 2012

Regeringspartierna har enats om medieavgiften och om hur övervakningen av public serviceföretaget Yle ska förnyas. Medieavgiften uppbärs från början av år 2012 - den exakta

storleken på avgiften klarnar hösten 2011. Yles förvaltning förnyas så att ett utomstående oberoende råd ska övervaka verksamheten. På basis av den här gemensamma linjen ska regeringen nu förbereda lagändringarna. Regeringen har också beslutat att höja den nuvarande tv-avgiften med tre procent år 2010.

Yles vd Mikael Jungner säger att regeringspartiernas beslut är en kalldusch för Yle. Beslutet innebär att Yle nästa år kommer att redovisa en avsevärd förlust, säger han. För att kompensera förlusten måste bolaget spara 2011-2012 främst genom att skära i distributionskostnader, upphovsrättskostnader och inköp. 400-500 årsverken måste sparas in och det hoppas Jungner till stor del ska gå att klara av utan uppsägningar. Det som verkligen oroar Jungner är att Yles finansiering för 2012 lämnas öppen, vilket gör det svårt att planera bolagets verksamhet. (Svenska Yle)

Medieoligopol pressas tillbaka i Argentina

Underhuset i kongressen har nu efter 14 timmars debatt och en tumultartad omröstning godkänt president Cristina Fernandez' lagförslag om mediereformer. Motståndare säger att förslaget kommer att öka statens kontroll över media, medan tillskyndarna säger att det kommer att göra etern mer demokratisk. I synnerhet har den mest inflytelserika mediekoncernen Grupo Clarin varit presidentens motståndare. Hon säger att reformen av flera decennier gammal lagstiftning kommer att begränsa antalet sändningstillstånd som kontrolleras av dominerande medieaktörer och ge även mindre aktörer och icke-vinstdrivande grupper tillgång till frekvenser. Under det tidigare regelsystemet, som utformades under militärdiktaturens tid, kunde stora kommersiella aktörer sätta upp ett obegränsat antal radio och tv-kanaler. Nu delas eterutrymmet upp för att säkra mångfalden. Public service, kommersiell radio/tv och community media får vardera en tredjedel. (Reuters, RNW News, New York Times)

Politisk ilska mot BBC – överrock ökar
Parlamentsledamöter fördömer "arrogansen" hos public servicebolaget överstyrelse BBC Trust som avfärdar deras oro över BBC:s kommersiella aktiviteter. Kritiken framfördes i

en rapport från underhusets kulturutskott som fokuserade på BBC:s affärgren BBC Worldwide. Man var särskilt kritisk mot BBC Worldwide uppköp av reseguide företaget Lonely Planet som godkänts av BBC Trust. Kritik har tidigare också kommit från New Corporations James Murdoch och kulturminister Ben Bradshaw. Att kritiken denna gång blev särskilt hård beror på att reseguider knappast är ett område som är direkt relaterat till programverksamheten.

BBC Trust har den intrikata uppgiften av en slags överstyrelse som skall såväl övervaka som reglera BBC. En organisation på två stolar samtidigt. Kulturminister Ben Bradshaw har nyligen ifrågasatt modellen; *I don't think it is a sustainable model*. Han har också aviserat tveksamhet ifråga om tv-avgiftens storlek; *There may indeed be a case for a smaller licence fee*.

BBC skärper regler för anställda på nätet

BBC-journalister får inte skriva något som de inte kan säga i sändning. Detta är huvudregeln i BBC:s nya uppföranderegler för de anställda. Regeln ska hindra anställda från att vara alltför frispråkiga på sina bloggar. Den nya regeln har, enligt The Guardian, tillkommit sedan en välkänd politisk kommentator uttalat sig kontroversiellt på en av BBC News sajter. Riktlinjerna klargör också att det inte automatiskt är tillåtet att använda dåligt språk i TV- och radioprogram efter klockan nio på kvällen, eftersom många barn då fortfarande lyssnar eller tittar. Publikundersökningar visar att licensbetalare accepterar starkt språkbruk som är relevant i ett program, men ogillar det när det används i onödan eller i för stor omfattning. Enligt undersökningen ogillar publiken också olämplig förödmjukelse och förnedring av personer i radio- och TV-sändningar. (Journalisten)

Japanska regeringen släpper direktkontrollen över media

Den nya regeringen överväger att 2011 inrätta en självständig mediemyndighet som skall besluta i kommunikations- och radio/tv-frågor – ett slags FCC - eller en slags kombination av svenska Radio- och tv-verket och Post- och telestyrelsen. F.n. utövar inrikes- och kommunikationsministeriet direkt kontroll över de

medier som granskar hur staten utövar sin makt. Ministeriet beslut bl.a. om sändningstillstånd. Därför behövs en självständig myndighet. Detta har tidigare varit en kärnfråga för demokratiska partiet (DPJ) som nu har regeringsmakten och tänker ta itu med det hela. (Yomiuri Shimbun)

Svenska riksdagen: Fortsatt alliansmotstånd mot tv-avgiften

I sin motion anser Margareta Pålsson (m) att kostnaden för att driva in tv-avgiften är i allt väsentligt onödigt. För som alla vet så är det en försvinnande liten del av svenskarna som idag saknar tv i hemmet. Utvecklingen går dessutom mot att fler och fler tittar på tv i sin hemdator vilket gör att de som faktiskt kan titta på SVT:s och UR:s program blivit ännu fler. Är det rimligt att den som tittar på tv i sin dator ska slippa betala medan den som har en tv-apparat inte kommer undan avgift oavsett om personen tittar på public service eller inte? Hon anser att ett både mer rättvist och mer effektivt system vore att SVT, UR och SR finansieras via skattsedel. Liknande motioner kommer från Anders Hansson (m) och Jan Ertsborn (fp).

Marietta de Pourbaix-Lundin (m) konstaterar att det enda förslag som berörde den obligatoriska tv-avgiften i nu liggande public service-proposition är ett namnbyte. Den nya tekniken gör att den obligatoriska avgiften inte längre går att ta ut av alla som nyttjar det statliga utbudet. Utan tv-innehav blir det ingen avgift. Så är det idag och tv-avgiften har därmed blivit godtycklig och orättvis. Hon anser att ett modernare system där SVT:s sändningar görs tillgängliga för tv-innehavare genom ett abonnemang med fast månadsavgift eller ett "pay per view-system" skulle innebära en stark självständig och frivillig public service som kan mäta sig i den fria konkurrensen. Bertil Kjellberg (m) anser att tv-avgiften behöver moderniseras.

I övrigt kan noteras motionen från Jörgen Johansson (c) som kan tänka sig att finansiera public service på samma sätt som "betalkanalerna" dvs. genom att tv-avgiften kopplas till ett kort som man måste ha för att se på TV.

television

Spansk tv:

Reklamen försvinner från public service

Liksom i Frankrike kommer reklamen att försvinna helt från spanska public service-kanalerna. Detta beslöt parlamentet i somras. Redan nu har reklamen börjat minska i RTVE:s två kanaler. De privata kanalerna gläds över förväntande ökade inkomster nästa år. De har redan förlorat mycket reklamintäkter på grund av landets brutala ekonomiska recession. (AFP)

Hårda tag mot tv-reklam riktad mot barn

Spanska regeringen har fått igenom en överenskommelse som från september i år innebär strikta restriktioner för livsmedelsreklam i tv, som riktar sig till barn upp till 12 års ålder. Reklamen kommer att i förväg bedömas i enlighet med dess lämplighet för målgruppen. Reklamkampanjer kommer att bedömas utifrån bilderna, röstbudskapen och ljudet som används i respektive reklamsnutt. Man får inte använda några bilder som kan locka barn att köpa produkter. Inte heller får man visa scener som visar hur barn försöker övertala föräldrar att köpa en produkt. Det är också förbjudet att visa trösttande och överdrivet ätande liksom att främja en stillasittande tillvaro. Enligt en färsk undersökning är nämligen 19 % av spanska barn mellan 2 och 17 överviktiga och nästan nio procent är sjukligt feta. Det har också fastställts att reklamkampanjer i tv har haft stor inverkan på barn. (Expatica Spain)

Kongressförslag om skydd för community tv i USA

De icke-kommersiella lokala tv-kanaler i USA har funnits vid sidan av "Big Media" i cirka 40 år. De ca 2.000 kanalerna benämns oftast som PEG (Public, educational och governmental access). De senaste åren har flera PEG tv-stationer tvingats stänga eller kraftigt skära ner verksamheten. Detta beror på en kom-

ination av ändra delstatslagar och FCC-beslut som gjort det möjligt för kabeloperatörer att slippa undan den tidigare obligatoriska finansieringen via resp. kommuner av icke-kommersiella accesskanaler. Samtidigt har också flera videotjänster exempelvis telekombolag börjat sända dessa lokala kanaler med reducerad upplösning och med en teknik som omöjliggör för kabelabonnenter att välja och spela in kanalerna som för andra tv-kanaler. I vissa fall har man också börjat ta ut extra avgifter från abonnenter för PEG. Vissa operatörer vägrar också släppa igenom textning av program.

I kongressen liksom i FCC blåser nu nya vindar efter president Obamas intåg i Vita Huset. Engagemanget för radio och tv som kontrolleras och driva av medborgarna själva har ökat påtagligt även bland republikaner (*Se även notis om LPFM i avdelningen Radio*). Delstaten Wisconsin kongressledamot Tammy Baldwin har nu lagt lagförslaget Community Access Preservation (CAP) Act of 2009. *Local access channels bring unique voices, perspectives, and programming to television*, säger hon. *PEG channels connect residents with their local government in much the same way C-SPAN connects people to activities in Congress. Local school districts operate channels to reach the community with school board meetings and forums, interviews, lectures, and sporting events not otherwise seen on television.*

Den nya lagen innebär att myndigheten FCC ser till att

- kommunens intäkter från kabelbolagen för PEG används för PEG-relaterade verksamhet,
- PEG-kanaler sänds på samma sätt som övriga lokala kanaler i basutbudet,
- undersökning görs om vilken effekt delstatslagar för videokoncessioner har för PEG och att myndigheten kräver att sådana operatörer får samma skyldigheter som de högsta kravnivå som redan finns för kabeloperatörerna i resp. delstat. Eller det stöd som historisk har funnits i delstaten för PEG.
- kabel-tv-relaterade lagar och regelsystem även skall gälla för samtliga videotjänster som tråddistribueras.

FCC-chefen Julius Genachowski säger att

myndigheten kommer att kunna agera i frågan mycket snart.

Besök community tv och PEG i USA:

<http://www.communitymedia.se/cat/linksus.htm>

General Electric säljer NBC Universal

NBC (National Broadcasting Company) är en av stora fyra rikstäckande tv-bolag och är en klassiker i amerikansk tv-historia. Det franska telekombolaget Vivendi äger 20 % av ameri-

kanska NBC Universal och måste inom två månader bestämma sig för om man måste sälja sin del för minst \$4 miljarder. Om detta sker måste GE, vars finansrörelse drabbats hårt av

finanskrisen, hitta nytt kapital eller besluta sig för att sälja NBC Universal. Om detta sker kommer det få betydelse för NBC Universals tv-nät, filmstudios och temaparker i Los Angeles och Florida. En tippad köpare är Comcast, som är ett familjedrivet noterat bolag som äger flera kabelnät. Ett förvärv skulle innebära att Comcast kablar får mer av eget innehåll och stärker dess video-on-demand tjänster och framväxande videotjänster på Internet. Andra tippade köpare är främst Liberty Media, som med John Malone i spetsen har god ekonomi. I övrigt nämns Time Warner, Disney och riskkapitalbolag som Providence Equity, Thomas H. Lee och Bain Capital. (Los Angeles Times, Forbes.com)

TV är dödsdömt enligt Jay Leno

Leno som leder tv-succén «The Jay Leno Show» på NBC menar att tv-mediets framtid snart är över. *Tv är dödsdömt och reklamkronorna är borta. Jag vet inte vad tv är längre* sade Leno vid säsongspremiären häromveckan. NBC har flyttat hans show till kl 22, en tidpunkt som normalt fylls med dramaserier, som är betydligt kostsammare att producera än talkshows.

Bred protest mot produktplacering i amerikansk tv

En koalition om 50 olika intressegrupper inkluderande Consumers Union och Amerikanska akademien för barnläkare har uppmanat FCC att slå ned på produktplacering i tv. Koalitionen säger att de nuvarande

reglerna för sponsorsidentifiering i program är ineffektiva. Man noterar att dessutom tillåter en annan myndighet Federal Trade Commission inbäddade reklammetoder på nätet. FCC måste använda sin auktoritet för att ändra eller utöka reglerna så att såväl barn som vuxna skyddas från smygande och vilseledande kommersiell propaganda. (Broadcasting&Cable)

Stor satsning på HDTV i Kina

Inför nationaldagen och 60-årsjubileet passade man på att lansera nio nya statliga tv-kanaler. Samtliga program på alla kanalerna kommer att sändas i såväl HDTV som i standardupplösning. Alla kanaler är avgiftsfria. Det man behöver är en HDTV-mottagare och en settop-box. *China Central Television (CCTV)* sände 1 oktober bl.a. den stora militärparaden i Beijing i HDTV på CCTV-1. Övriga HD-kanaler är *Beijing TV, Shanghai Dragon TV, Hunan TV, Heilongjiang TV, Jiangsu TV, Zhejiang TV, Guangdong TV* och *Shenzhen TV*. Det finns sedan tidigare tre privata HDTV-kanaler och två av dessa - *New Vision HD* och *CHC HD Film* – är betal-tv-kanaler. Det finns nu således 12 HDTV-kanaler i Kina. (Xinhua news agency, Beijing)

Udda tv-station kan bli public service

Den besynnerliga nya tv-organisationen **PowNed** har rekommenderats av holländska mediekommissionen, public serviceorganisationen NPO och kulturrådet att få bli en nya public servicebolag med rätt att sända på en av de tre public servicekanalerna. PowNed är ett initiativ av Internetkanalen *GeenStijl*, som är älskad och avskydd för sina besynnerliga upptåg, många som syftar till att driva med offentliga personer. Exempelvis gjorde förre integrationsministern vägran att svara på frågor från en journalist på *GeenStijl* journalist att hennes image skadades så att hon tvingades avgå.

En annan aspirant är WNL som är ett initiativ av den stora dagstidningen *De Telegraaf*, som har fått klartecken utom att mediekommissionen fortfarande har reservationer ifråga om sambandet mellan WNL och tidningen.

Klartecken från de tre instanserna att få fortsätta som public service har också Omroep Max fått. Det är en organisation för pensionärer. Däremot får Link, som främjar gröna frågor och mänskliga rättigheter, inte fortsätta. TROS, som är en av de äldsta organisationer, har fått en varning och uppmanats att hålla sig till medielagen. De två muslimska organisationerna kom inte överens sinsemellan och har tvingats dra sig ur projektet med muslimsk public service tv.

Den sändningstid en organisation kan få i någon av de tre kanalerna är avhängig det antal medlemmar organisationen kan uppvisa vid året början. Det holländska systemet är unikt i världen.

Klart med politisk reklam i TV4

Politisk tv-reklam tillåts under hela året, och alla partier vars verksamhet och budskap ligger i linje med radio- och tv-lagens demokratibestämmelse erbjuds att annonsera. Under perioden närmast före nästa års val sätts ett maxtak för hur mycket reklamtid politiska partier kan köpa. Partierna får heller inte annonsera i eller i direkt anslutning till nyhets- och aktualitetsprogram. Det är huvudregeln i TV4-Gruppens nya riktlinjer för politisk reklam i tv, som nu trätt i kraft.

Politisk reklam i, eller i direkt anslutning till, nyhets- och aktualitetsprogram eller andra samhällsgranskade program tillåts inte. Under perioden 16 augusti - 17 september 2010 erbjuder TV4 de politiska partierna riks-, lokal-tv- och nischkanalspaket, enligt vilka partierna erbjuds identiska annonseringsvillkor.

Riktlinjerna i sin helhet finns på www.tv4gruppen.se

Den som sänder TV-program eller som sänder ljudradioprogram efter tillstånd av regeringen skall se till att programverksamheten som helhet präglas av det demokratiska statsskickets grundidéer och principen om alla människors lika värde och den enskilda människans frihet och värdighet. (Svenska radio- och tv-lagens demokratiparagraf 6 kap. 1 §)

Ny TV 2-koncession utlyses i Norge

Kulturminister Trond Giske bekräftar att regeringen kommer att utlysa en ny koncession för en landstäckande kommersiell tv-kanal när TV 2 innevarande koncession går ut vid kommande årsskifte. Giske säger att det blir enklare att finna en lösning nu när TV 2 valt att bli kvar med sitt huvudkontor i Bergen. Regeringen har tidigare sagt att den inte vill att NRK skall vara ensam om att sända allmän-tv i Norge. (Kampanje)

Anm: Norska TV 2 har i stort sett den position som TV4 har i Sverige.

Riksdagskrav på nordisk tv i svensk marksänd digital-tv

I Norden har vi en stark tradition av samarbete och utbyte mellan våra länder. Omställningen till digital tv genomförs nu i hela Norden. Detta skapar nya förutsättningar för att fördjupa samarbetet och öka det kulturella utbytet mellan våra länder skriver Hans Hoff (s) i sin motion. Redan i dag har många svenskar som lever vid gränserna tillgång till danska, norska och finska tv-kanaler, liksom danskar, norrmän och finländare i liknande situation har tillgång till svensk tv. Genom de nya möjligheterna som digital-tv öppnar för oss genom ökat utbud av kanaler, borde regeringen se över möjligheten att öka utbudet ytterligare med de andra nordiska ländernas tv-kanaler. Språken skulle också få ökad betydelse genom att fler skulle lära sig att förstå och kanske tala andra nordiska språk, vilket skulle stärka vår samhörighet ännu mer.

Fakta: Frågan nordisk tv har år efter år tagits upp av riksdagsledamöter från nästan alla politiska partier. Hittills har varken någon regering eller statliga Teracom/Boxer tagit till sig frågan. De som vill se t.ex. DR och NRK måste vara kund hos en större kabeloperatör som Comhem eller via satellit. Frågan har nu fått ökad aktualitet eftersom det även i gränstrakterna mot våra grannländer inte längre går lika bra att ta emot etersändningarna på samma vis som under den analoga tiden.

Politiker vill granska Sveriges Television

Två moderata riksdagsmän vill att regeringen låter utreda om Sveriges Television är vänster-vridet. *Min magkänsla är att det är så*, säger Jan R Andersson, en av de två moderater som motionerat om saken i riksdagen. Han och Peder Wachtmeister vill få till stånd en

utredning som fortlöpande granskar SVT:s sändningar. I motionen skriver de bl.a. att en majoritet av inslagen ställer de rödgröna, och då främst Socialdemokraterna, i bättre dager än exempelvis, Alliansen. *Vårt perspektiv är att vi är ägarrepresentanter*, säger Andersson. *Vi vill försäkra oss om att SVT står för kvalitet och bedriver en oberoende granskning. SVT granskas visserligen av Granskningsnämnden, men de gör bara nålstick. Vi vill få en granskning med ett något bredare perspektiv.* Han beklagar att SVT-anställda bara slår ifrån sig när de får kritik. *Det är ett problem att de aldrig tar en diskussion om saken.*

Eva Landahl, chef för Aktuellt och för SVT:s samhällsprogram, vänder sig mot en granskning när oberoende GRN redan granskar radio och TV. *Vi är inte ovana vid att bli granskade och har inget emot det. Aktuellt har varit extremt öppet med hur vi jobbar och vilka val vi gör.* SVT:s VD Eva Hamilton säger till Aftonbladet: *Motionen för onekligen tankarna till Berlusconi TV-politik.* (Journalisten)

Eurovisionsschlagernytt:

- Estland kan utebli från festivalen

Ekonomiska problem äventyrar det estniska rundradiobolaget ERR:s deltagande i Eurovisionsschlagerfestivalen. ERR måste skära ner sina utgifter med nästan två miljoner euro nästa år. Enligt bolagets styrelseordförande är det ett lätt hittat sparobjekt att utebli från schlagerfestivalen. Det estniska rundradiobolaget ordnar trots allt en nationell uttagning för tävlingen också om det kanske inte blir aktuellt att tävla i Norge. Det estniska bidraget blev femte i Eurovisionsschlagerfestivalen i fjol i Moskva. (Svenska Yle)

- Inga extra licenspengar för festivalfinal

Kulturminister Trond Giske avvisar helt NRK önskemål om höjning av tv-licensen för finansiering av Melodi Grand Prix i Oslo nästa år. Efter det att Alexander Rybak vunnit finalen i Moskva bad public servicebolaget om att få ytterligare 55 miljoner nkr utöver de nio extra man tidigare begärt. Den ökning av tv-licensen som sker nästa år med 99 nkr preciseras av regeringen att i huvudsak kompensera för löne- och kostnadsökningar. MGP-finalen beräknas kosta NRK 211 miljoner nkr 2010. (Kampanje)

radio

Big Media ger upp

Klartecken för mer amerikansk närradio

Lagförslaget, the Local Community Radio Act (HR 1751), har nu med stor majoritet (15-1) godkänts av kongressutskottet för kommunikation, teknologi och Internet. I och med detta kommer hundratals nya s.k. low power FM-stationer att växa upp över hela landet utöver de ca 800 som redan fått sändningsrätt. (Se även Public Access nr 8).

All I can say is, it's about time, sade kongresskvinnan Anna Eshoo (D-CA), en av politikerna bakom lagförslaget. It was absurd and ridiculous that broadcasters went to such great lengths to block the public from having some small measure of access to the airwaves. De stora kommersiella radiobolagen har alltid emotsatt sig detta lagförslag och hävdar att LPFM skulle orsaka störningar för fulleffektsstationer. Hundratals grupper bl.a. skolor, kyrkor och beredskapsorganisationer nekades licenser när kongressen 2000 stoppade FCC:s tillståndsgivning av LPFM. En undersökning på kongressens uppdrag visade dock att detta med störningar inte alls stämde. Det har sedan gått att driva fram detta lagförslag med stöd från ett i frågan enigt FCC, starkt stöd från bägge de stora politiska partierna och en stark gräsrotsrörelse. De kommersiella radiobolagens organisation NAB har nu också gett upp sitt motstånd.

Once this bill becomes law, many communities that have been without local news, local music and local talk will have a new option: media by the people, for the people, säger direktören för Reclaim the Media Jonathan Lawson. When Hurricane Katrina hit the Gulf, low power radio was the only source of emergency information in a number of counties. Residents in East Texas tuned their battery-operated radios to KZQX-LP while they waited a week for power to be restored, berättar Andalusia Knoll, på Prometheus Radio Project.

Kulturministern:

Radio kan sändas i digital-TV-nätet

Det behövs inget separat sändarnät med DAB+ för svensk digitalradio. Det går utmärkt att sända radio via det digitala TV-nät som redan når 99,8 procent av befolkningen.

Under Radiodagen nyligen öppnade kulturministern för digitalradio just via TV-nätet. När det blir uppgraderat kommer det att ha plats för såväl tv som både vanlig radio och t ex radiokonserter i multikanalsformat berättar Jan-Olov Gurinder, distributionschef på SVT. *Det är väl framförallt det kvalificerade musikutbudet det här skulle gynna.* Det behövs inget separat sändarnät för digitalradio av t ex typen DAB+ som Sveriges Radio hittills önskat sig. Det nuvarande marksända TV-nätet DVB-T är en svensk uppfinning som snart ska uppgraderas till version T2. Och T2 ger upp till 80 % mer utrymme för både högklassig HDTV, vanlig radio och radio med surroundljud för konserter, teater och övrigt utbud. Både public service och kommersiell radio skulle då få plats i tv-nätet.

Mitt i Musiken

har talat med radio- och TV-expert som listar en rad fördelar med radio via tv-nätet: man slipper sända via dubbla motorvägar ut till lyssnarna, det sparar stora pengar, sändarnätet är redan uppbyggt och når alla invånare, jämfört med DAB+ blir täckningen mycket bättre liksom ljudkvaliteten och mottagnings-säkerheten, det skulle vara miljövänligt, effektivt och energisnålt, massor av kanaler får plats och användarna skulle slippa att ha olika mottagare för radio och tv. Det nya DVB-T2 stöder dessutom mobil mottagning i t ex bilar och telefoner.

Lars Mossberg på SR:s utvecklingsavdelning tror att radio via T2 kan bli så bra att dagens FM-sändningar kommer att dö ut av sig själva. Och Gurinder är kritisk mot att inte T2 ännu utvärderats för radio: *Det fattas helt enkelt en analys här.* Men det finns även nackdelar med radio via TV-nätet: DVB-T är inte etablerat som radiosystem än, det finns inga radiomottagare framtagna och T2 har inte som DAB+ en stark lobbygrupp som talar för sig, även om Tyskland nyligen stoppade alla pengar till DAB+. Innan jul startar första testsändningarna av DVB-T2 över Uppsala och Stockholm.

Vill radion vara med på TV-tåget så går det nu, säger SVT:s distributionschef. Det påverkar inte minst hur man bygger upp sändarnätet. Så det finns ett beslutsfönster nu under en tid för att välja här spåret kanske istället för att gå vidare på DAB+spåret. Regeringen ger inga mer pengar till digitalradiosändningar utan vill att marknaden ska styra radions digitalisering. Men det är ingen hemlighet i branschen att man på kulturdepartementet ogillar det ålderstigna digitalradiosystemet DAB även i sin nya form. Om några månader får vi veta vad regeringen verkligen tycker om radio i TV-nätet: *Inom kort kommer förslaget till ny radio- och TV-lag och svaret på en del av dina frågor kommer du att få där*, säger kulturministern. (SR/Mitt i musiken)

Tysk public service lägger ner DAB-radio

Den tyska public service-radion *Deutschlandradio* lägger ned sina DAB-sändningar, rapporterar Radioszene. Avtalet med sändarbolaget Media Broadcast har redan sagts upp och de rikstäckande digitala sändningarna kommer att tystna vid årsskiftet. Deutschlandradio började sända DAB 1999 och sedan 2004 kan 85 procent av tyskarna ta in de digitala sändningarna.

Tidigare i år meddelade den tyska reklamradion att de inte kommer att delta i en planerad satsning på den nya digitalradio-tekniken DAB+. I juli drog kommissionen KEF, som fördelar den tyska TV-licensen, tillbaka tidigare utlovade resurser för public service-radions digitala satsning. (Radionytt)

Diskussion om norsk digitalradio; Uppgradering till DAB+ inte självklar

Kultur- og Kirkedepartementet har haft en høring (hearing) om digitalradio inför en proposition nästa år. Det rådde full enighet bland deltagarna att myndigheterna måste involvera sig i processen i långt större grad än hittills. Det framfördes önskemål om ett tydligt slutdatum för nedsläckning av FM-nätet för att aktörerna skulle kunna få förutsägbarhet med sina investeringar. En utmaning inför digitalradioövergången ligger i att få med den icke-kommersiella lokalradion (närradion). Rent ekonomiskt kan en övergång bli svår för denna sektor, men både en utvidgning av presstödet och alternativa användningar av FM-bandet blev nämnt som

möjliga lösningar.

Man diskutera också DAB kontra DAB+. Argumenten för DAB+ är att det ger plats för fler kanaler och det harmoniserar med vissa andra länder som väljer systemet (bl.a. Danmark). Motargumenten var bl.a. att Norge inte behöver den ökade kapaciteten som DAB+ ger. Läs mer på <http://blogg.nrk.no/vasaasen/>

Utredning vill öka kommersialiseringen av FM-bandet

Danska mediestödsutredningen (*se även avd Radio och television*) föreslår att DR:s populära radiokanal P3 kommersialiseras. DR:s generaldirektör Kenneth Plummers kommentar är att han gärna vill ha mer konkurrens på radioområdet. Men han understryker att det oftast är en stor skillnad på public service-innehåll och kommersiellt innehåll.

At gøre P3 reklamefinansieret er for eksempel en rigtig dårlig ide. P3 er de unges foretrukne kanal og har i dag mere end 2,3 millioner ugentlige lyttere. Samtidig spiller kanalen langt mere varieret musik, og langt mere dansk musik end nogen kommerciel kanal nogen sinde har gjort i Danmark. Hvor DR spiller musik fra 93 % af alle nyudgivelser i Danmark, spiller de kommercielle radioer kun musik fra 3 %. I DR er vi altid klar til forandring, men lad os skabe forandringerne med den moderne mediebruger i centrum, avslutar Kenneth Plummer. Vid en konferens med Europeiska lyssnar- och tittarorganisationer i Köpenhamn underströk Plummer dessutom att unga människor i Danmark också har rätt till en reklamfri kanal.

Ifråga om icke-kommersiell lokalradio (närradio) noterar utredningen att bidragen (ca 23 milj dkr per år) beräknas och administreras efter ganska invecklade regler som enbart i transaktionskostnader lägger beslag på 2 milj kr/år. Utredningen har inte kunnat gå in närmare i problematiken kring detta radioområde. Men vill man upprätthålla stödet bör det övervägas om att tillsätta en sakkunnig arbetsgrupp som kan utvärdera samhällsnyttan och även överväga om att flytta dessa radiostationer från FM-bandet till Internet "på samma sätt som lokal-tv har flyttats till DTT-nätet 1 november 2009". Då skulle man kunna använda FM-frekvenser till andra mediepoli-

tiska ändamål menar utredningen. Under alla omständigheter kan det övervägas om att underställa såväl lokalradio som lokal-tv självförvaltande public servicedeklarationer som i efterhand kan granskas genom extern revision. (Se även ledare)

Kommentar: Utredaren förefaller att här ha gjort en riktig tankekurpa. Att flytta närradion från FM till Internet kan inte liknas med övergången från analog till digital tv. Följdriktigt vore istället att flytta närradio på FM till DAB eller annan digital etersändning. Internet handlar dessutom inte om broadcasting. Ingen utredare är dock ofelbar.

Kraftiga underskott tvingar dansk reklamradiostation på knä

Efter sex års sändningar och mer än 300 miljoner danska kronor i förluster har Radio 100 FM nu ställt in betalningarna. Därmed tystnar landets största kommersiella radiostation. Beskedet kommer efter sex månaders jakt på villiga investerare till radiostationen. Den holländska huvudägaren, John de Mol, säger att det skulle vara oansvarigt att fortsätta verksamheten när inget tecken till ljusning finns i sikte.

Radio 100 FM har förpliktigt sig att betala 22,5 miljoner danska kronor om året i koncessionsavgift fram till 2011, då sändningstillståndet löper ut. Då räkningarna nu hamnar hos det holländska moderbolaget är det upplagt för juridisk kamp om de återstående 45 miljoner danska kronorna i avgifter, skriver Berlingske Tidende.

Radio 100 FM:s genomklappning kommer samtidigt som regeringen aviserat planer på att bjuda ut en av DR:s fyra public servicekanaler till kommersiella aktörer. Men det är en åtgärd som Per Jauert, lektor vid Århus universitets institut för informations- och medievetenskap, är kritisk till. *Regeringen har låst fast sig vid överdrivet optimistiska förväntningar på vad kommersiell radio kan utvecklas till. Branschen är på ruinens brant, säger han till Ritzau. (NFÖ)*

Radio 100FM övervärderade marknaden och undervärderade DR menar Per Jauert. Han anser att Radio 100FM satsade för kommersiellt och var alltför mainstream. Man etablerade aldrig något alternativ som på allvar kunde ta lyssnare från DR, som fortfarande

har över 70 % av radiolyssnarna. Jauert tror inte att det överhuvudtaget är möjligt för landstäckande kommersiell radio att konkurrera med DR. Detta beror på regelsystemet och de stora upphovsrättsliga avgifterna till KODA och Gramex. Han tror att en ny kommersiell aktör som skall ha en chans måste ha tillgång till 2-3 landstäckande kanaler för att inrymma olika målgrupper. (Radionyt DK)

I sista stund blev det klart att stationschefen Jim Receveur köper stationen av konkursförvaltaren. Enligt Mediawatch såldes Radio 100 FM för två miljoner danska kronor (2,7 miljoner skr). En annan spekulant ville bara betala hälften så mycket. *Jag är otroligt glad för att kunna säga att Radio 100 FM fortsätter. Och vi kommer inte att bli lokalradio och stannar således kvar på frekvenserna 100 och 99,9 MHz, där vi alltid funnits*" säger Jim Receveur. Berlingske Tidende skriver att 7-8 av stationens 40 medarbetare får fortsatt anställning i nya Radio 100 FM, som ska drivas vidare med halverade kostnader.

I november ska Radio 100 FM betala in nästa års koncessionsavgift på 22,5 miljoner dkr. Om det inte lyckas kan stationen fortsätta på de 26-28 lokala frekvenser som Radio 100 FM förfogar över. I vår kommer FM6-tillståndet att utlysas för en ny tillståndsperiod och Receveur säger till Mediawatch att Radio 100 FM kommer att delta i tillståndsgivningen, som den här gången sker genom en "skönhetstävling" istället för auktion till högstbjudande.(Radionytt)

Det var inte betalningen för musiken som spelades som sänkte Radio 100FM, säger direktör Niels Bak i KODA. Stationen hade gått i konkurs hur som helst. Han anser att den stora bördan inte är upphovsrättsavgifterna utan den koncessionsavgift som radiobolagen måste betala till staten. Vid förra medieavtalet uppmanade politikerna att KODA och Gramex skulle ta hänsyn till det faktiska lyssnandet och de skilda stationernas omsättning. Det har man också gjort genom att ha sänkt minimi-taxorna med 29 %. (Radionyt DK)

Svensk radioreklam rasar

Mediebyråernas förmedling av radioreklam ligger fortfarande långt under förra året, enligt Mediebyråbarometern. Under september

förmedlade mediebyråerna radioreklam för 28,2 miljoner kr. Det är 21 % mindre än under september förra året. För reklammarknaden i stort ligger nedgången på 23 %. Ackumulerat för 2009 har den förmedlade radioreklamen gått ned med 14 % (Radionytt)

Finska Classic Radio läggs ned

Finländska Classic Radio har lämnat tillbaka sitt sändningstillstånd. Ägaren 4 Radio lämnade tillbaka tillståndet 1 september och nu har Kommunikationsministeriet återutlyst koncessionen som gäller till slutet av 2011. Ansökningar med inriktning på klassisk musik har företräde, men även andra format kan komma att bli aktuella. Classic Radios sändarnätverk består av 16 frekvenser, som når drygt halva befolkningen i Finland. (Radionytt)

Kunskapskanal lanseras i Tyskland

Den tyska public service-radions får en tredje rikskanal. Deutschlandradio lanserar DRadio Wissen 1 januari på satellit, internet och kabel. Däremot blir det inga etersändningar, eftersom anslagen till digitalradionätet har stoppats. Den nya kanalen ska fyllas med utbildningsprogram som främst görs för yngre vuxna. Budgeten för DRadio Wissen är 6,9 miljoner euro per år. (Radionytt)

Digital mellanvåg för Egypten

För att uppgradera sitt mellanvågsnätverk och för tillförlitlig regional täckning har Egyptian Radio and Television Union (ERTU) har beställt hos Grass Valley två Thomson 50 kilowatts digitala mellanvågssändare och kompletterande antensystem. Tekniken är den öppna standarden DRM.

Talradio största formatet i USA

Talkradio, adult contemporary och classic hits. Det är de tre snabbast växande radioformaten i USA, enligt Arbitron-rapporten Radio Today 2009 som släpptes på NAB-mässan i Philadelphia. Nyhets- och talradio ökar från 10,7 % av allt radiolyssnande 2007 till 12,6 % förra året. Därmed blir formatet ny etta, före country som går ned något till 12,5 %. (Radionytt)

Moderater vill regionalisera public service i Skåne

Tio riksdagsledamöter (m) med Margareta Pålsson som första namn noterar att Skåne är ett landskap, ett landsting och ett län. Dessutom har så gott som alla myndigheter,

förvaltningar och sammanslutningar i Skåne gått samman i gemensamma organisationer. Skåningarna får bäst valuta för tv-avgiften om SR:s Radio Malmöhus och Radio Kristianstad slås ihop till en gemensam centralredaktion – ett *Radio Skåne*.

Radiopriset 2009

Radioakademien har delat ut Radiopriset. Årets Reportage gick till Bibliotekarien (Jesper Huor SR), Årets Public Service till P3-Dokumentär (SR P3) och Årets kanalprofilering till Bandit Rock (MTG Radio). Hederspriset gick till SR:s förre vd Kerstin Brunnberg. Specialpriset till Gröna Knappen MTG vars avgående vd Richard Marston överraskad tog emot. Akademiens motivering: *Vår generations viktigaste fråga är miljön. Vi behöver förändra attityder och vanor för att kunna lämna över ett friskt jordklot till våra barn och barnbarn. MTG Radios miljökampanj "Gröna knappen" har påverkat miljontals radiolyssnare. Thanks for your initiative, Richard Marston!* Årets Närradio blev Radio Totalnormal (Föreningen Fanzingo) (se notis nedan)

Läs om övriga priser på <http://www.radioakademien.org>

foto: Bodil Lundmark

Totalnormal radio från Söder

Intervju i Södermalmstidningen med Bodil Lundmark, projektledare på *Radio Totalnormal* som sänder ifrån Fountain House i Stockholm: Ni vann Stora Radiopriset för bästa närradio. Hur känns det? *Det känns fantastiskt kul! Det var svårt att veta hur det skulle gå men samtidigt tänkte man ju "vi borde vinna". Vi är jättegglada och stolta över våra program. Det är ett viktigt ämne som tas upp på ett helt nytt sätt. Personer med psykisk ohälsa är en undgängd grupp i samhället och man får*

sällan höra deras perspektiv. Det behöver avdramatiseras och lyftas fram. Dessutom är Radio Totalnormal ett väldigt bra program med engagerade människor bakom. Varifrån kom idén till programmet? Idji Maciel fick idén efter att ha hört liknande program i Argentina och kände att det var något som behövdes i Sverige. Psykisk ohälsa är väldigt tabubelagt här. Hur har responsen varit sedan ni startade? Många människor har varit med i programmet och vi har fått väldigt positiv respons. Nu hoppas vi på att få utveckla programmet och sända ut i landet så att ännu fler kan lyssna på oss.

101,1 MHz Stockholms närradio
<http://www.radiototalnormal.se>

Mifforadio görs av utvecklingsstörda

Utbildningsradions Mifforadio görs av människor med utvecklingsstörning. Serien speglar deras drömmar och funderingar och sätter fingret på fördomar och attityder som de möter. För mig är det viktigt att göra andra röster hörda än de som vanligen hörs i radio och tv, berättar producenten Matz Lundin. Det här är på deras villkor och de är delaktiga i hela processen. Vi kan, vi också. Vi vill också synas i samhället och inte bli behandlade som barn säger Roger Henriksson, som är en av Mifforadios reportrar. Sådana här program har tidigare sänds lokalt i närradio bl.a. Radio DV i Malmö och Grunden Media i Göteborg. Mifforadio sänds i P4 på söndagar 07.03 med start 1 november.

allmänt

Internet nu större reklammedium än televisionen

Storbritannien blev den första större ekonomin där mer annonspengar har spenderats på nätet än på tv det första halvåret 2009; hela 1,75 miljarder pund. Utav detta gick 60 % på sökmotorreklam inklusive Google. Det tog Internet lite mer än ett decennium att bli det största reklammediet i Storbritannien. Nätet står nu för 23,5 % av alla annonspengar, medan tv står för 21 % i landet. Men det första landet som nådde denna milstolpe med Internet som största annonsmedium blev Danmark för ungefär ett halvår sedan.

Schibsted sparkar några tusen

Mediekoncernen Schibsted skär ner med 2.200 medarbetare under perioden 2008-2010. I Sverige försvinner runt 300 tjänster, berättar Marianne Falk, koncernens fackliga representant. Norska Schibsted har pekats ut som den av nordens mediejättar som haft mest utsatt ekonomisk situation under krisen. Därför har koncernen också skurit ner rejält bland sina anställda. I hela Europa handlar det totalt om 2.200 medarbetare, vilken är en rejäl sänkning från de 9.000 som koncernen hade under högkonjunktens topp 2007. (Journalisten)

Ny icke-kommersiell modell för journalistik i San Francisco

San Francisco Chronicle och San Francisco Examiner har som många andra amerikanska dagstidningar ekonomiska problem och har varit tvungna att dra ner på personal. Det har gjort bankmannen Warren Hellman orolig att den lokala politiken i området skulle påverkas negativt och intresserad av att starta en ny slags modell för att bevaka lokala nyheter. Tillsammans med University of California journalism school och public servicestationen KQED ska han nu starta en icke-vinstdrivande nyhetsorganisation som ska producera nyheter för en hemsida, KQED:s tv- och radioleverantörer, samt en pappersutgåva. Hellmans kommer själv att donera 5 miljoner dollar för att påbörja projektet men tanken är att den ska överleva på donationer från företag och privata aktörer. The Bay Area New Project lanseras nästa år. (Journalisten)

Läs mer: <http://www.bayareanewsproject.org/>

Kommersialismens negativa verkningar och nya kulturpolitiken

Kulturens egenvärde och oberoende, medborgarperspektivet och kulturens roll i samhället betonas på ett tydligare sätt än i nuvarande mål. Kulturen ska vara en dynamisk, utmanande och obunden kraft med yttrandefriheten som grund. Alla ska ha möjlighet att delta i kulturlivet. Kreativitet, mångfald och konstnärlig kvalitet ska prägla samhällets utveckling enligt regeringens förslag till Riksdagen. Nuvarande mål att motverka kommersialismens negativa verkningar har tagits bort.

För att uppnå målen ska kulturpolitiken:

- främja allas möjlighet till kulturupplevelser,

bildning och till att utveckla sina skapande förmågor,

- främja kvalitet och konstnärlig förnyelse,
- främja ett levande kulturarv som bevaras, används och utvecklas,
- främja internationellt och interkulturellt utbyte och samverkan inom kulturområdet,
- särskilt uppmärksamma barns och ungas rätt till kultur.

Filmutredning klar och filmavtal förlängt

När filmutredaren Mats Svegfors överlämnade sitt betänkande häromveckan bedömde att förutsättningarna för ett nytt filmavtal var mycket osäkra. Filmutredningen föreslog därför att biografmomsen höjs från 6 till 25 procent, vilket skapar utrymme för att öka de samlade stödresurserna i svensk filmpolitik så att de motsvarar minst nuvarande nivå. Tio av filmavtalets parter kom måndagen dock överens om en tvåårig förlängning av 2006 års filmavtal t.o.m. år 2012. Kanal 5 har vid detta tillfälle inte gått vidare med förlängningen. *Förlängningen av filmavtalet är både välkommen och nödvändig för att vi ska kunna utforma en långsiktig filmpolitik. Den ger också en stabilitet för branschen som nu vet vad som gäller för de kommande åren. Det är inte minst viktigt eftersom det går bra för svensk film. Det är en utveckling som är viktig att stödja,* säger kulturminister Lena Adelsohn Liljeroth.

Filmutredningen föreslår vissa förändringar av filmstöden, för att främja konstnärligt och ekonomiskt risktagande, kvalitet och mångfald samt ökad tillgänglighet. Bl.a. föreslogs att förhandsstöden till långfilm och barn- och ungdomsfilm i viss utsträckning öppnas för film med premiär i andra visningsfönster än biografen. Ett nytt produktionsstöd - *Ny Film* - införs för nyskapande film i olika visningsfönster. En nationell satsning på digital bio görs, samtidigt som kvalitetsfilm och svenska filmklassiker på digital video stimuleras.

Utredningen föreslog vidare ett utvecklat samarbete mellan Filminstitutet och Kungl. biblioteket i bevarandet och tillgängliggörandet av filmarvet, samt att huvudmannskapet för filmarkivet i Grängesberg överförs från Filminstitutet till KB. Utredningen bedö-

mer även att Stiftelsen Ingmar Bergman bör få ett årligt statligt stöd för sin arkivverksamhet.

Hela betänkandet Vägval för filmen finns på <http://www.regeringen.se/sb/d/11266/a/133113>

Mediepolitiken en valfråga(s)?

Socialdemokraternas intresse för mediepolitik synes ha minskat ordentligt senaste åren. På partikongresserna under 80- och 90-talet kom det ibland upp 10-20 motioner om radio, tv och press. Inför kongressen 28 okt-1 nov i Stockholm finns dock två (2) mediemotioner från Malmö resp. Nyköpings arbetarekommun.

I motionen från Malmö vill man att ha en modern socialdemokratisk mediepolitik som verkar för att utveckla och säkra demokratin och yttrandefriheten via medierna. Bl.a. nämns även medier utanför den etablerade sfären. Det handlar om för "nya" men som egentligen har funnits länge är olika public accessmedier i mer traditionell tappning; närradio, öppna TV-kanaler och fria tidningar. Dessa medier har funnits ett tag men har aldrig fått något direkt stöd från samhället utan levt i ett mellanrum mellan de kommersiella och public service-medierna. Grupper och röster som tidigare aldrig hördes eller syntes i medierna kan nu själva nå ut med sina budskap. På detta sätt har demokratin och yttrandefriheten ökat via de nya medierna, men det finns fortfarande behov att stärka dessa mediers möjlighet att utveckla demokratin. En viktig uppgift för dessa medier är den pedagogiska delen, genom att sända närradio, redigera öppen-TV, skriva bloggar m.m. lär sig medborgaren hur media fungerar. Dessa kunskaper stärker medborgaren i mötet med övriga medier.

Partistyrelsens utlåtande anknyter inte till motionstexterna utan består av en förutsägbart standardtext. *Socialdemokraterna vill driva en mediepolitik där mötesplatserna blir fler, inte färre. Vi vill driva en politik som motverkar kommersialiseringen av det offentliga rummet och koncentration av medieägandet. Mediepolitiken utgör därför en viktig del av socialdemokratisk kulturpolitik. Väsentliga instrument för en sådan mediepolitik är ett värnande om Public Service och presstödet. Andra väl fungerande kulturpoli-*

tiska verktyg är litteraturstödet och stödet till kulturtidskrifter. Partistyrelsen utlovar dock en kultur- och mediepolitisk valplattform inför valet 2010.

Läs hela motionerna i häftet Kultur – Agera för förändring: <http://www.socialdemokraterna.se/>

personnytt

Ny vice VD på Svenska Filminstitutet

Bengt Toll efterträder Peter Hald som nu går i pension. Bengt har arbetat som chef för avdelningen Publiken sedan 1 februari i år.

Han har en bakgrund som producent av både radio, tv och film. Innan Filminstitutet

var han utvecklingschef på Film i Väst. Även varit ordförande för Göteborgs filmfestival i 10 år och under nästan lika lång tid ordförande för den internationella filmfondsorganisationen Cine Regio. (Foto: Fredrik Zillén)

evenemang

En alleuropeisk radiokonferens i Köpenhamn 2010.

Radiodays Europe är ett samarbete mellan radiokonferenserna i Stockholm (Radiodagen), Köpenhamn (Radiodays) och Oslo (Radiodager). Nu skall det hela utvecklas till att omfatta hela Europa med *Radiodays Europe*, som äger rum i Köpenhamn 18-19 mars nästa år. Tidigare har europeiska radiokonferenser varit skilda sammankomster för public service respektive kommersiell radio (EBU och NAB Europe). Sammantaget utgör Radiodagen, Radiodays och Radiodager en av de största radiokonferenserna i Europa. Mer detaljer på <http://rde-project.wikispaces.com/>

EBU workshop om DRM

Den tekniska kommittén (EBU-TC) i den pan-europeiska organisationen för public service-företagen EBU anordnar ett workshop om den digitala radiotekniken DRM i Geneve den 26 november 2009. EBU-DRM är öppet workshop som man registrerar sig för på EBU-teknikens webbplats. <http://tech.ebu.ch/>

Världskonferensen för community radio i Argentina

Den 10:e *World Assembly of Community Radio Broadcasters* kommer att hållas 8-13 november 2010 i Ciudad de la Plata (Buenos Aires), Argentina. AMARC Argentina kommer att stå värd för den första globala konferensen för community radio (närradio) som hålls i Sydamerika. Mer än 400 deltagare från ca 110 länder väntas.

Mer info på <http://www.amarc.org>